

BRABANT C

Gemeentemuseum Helmond 2016 2017

Tentoonstelling: 'Yinka Shonibare MBE – Helmond, Africa' (werktitel)
18 september 2016 – 12 februari 2017

PROJECTPLAN

Inhoudelijke motivering

Algemeen:

Gemeentemuseum Helmond organiseert in samenwerking met Vlisco Helmond, beeldend kunstenaar Yinka Shonibare MBE en Studio, Galerie Friedman in Londen en Carlow VISUAL Centre for Art in Ierland een solotentoonstelling van Yinka Shonibare.

De tentoonstelling vindt plaats in de locatie Boscotondohal van het museum. Aanleiding is het 170 jarig bestaan van de Vlisco textiel fabriek in Helmond (najaar 2016). Dit unieke bedrijf produceert stoffen voor West Afrika, die daar door vrouwen verkocht én gedragen worden. De dessins van deze stoffen hebben ter plaatse een volstrekt eigen symbolische betekenis voor de dragers.

De Brits-Nigeriaanse kunstenaar Shonibare past deze stoffen toe in zijn installaties en kunstwerken. Deze dienen vaak als symbool van en herinnering aan het proces van kolonisatie en dekolonisatie.

Shonibares werk gaat een spel aan met ons kijkgedrag en interpretatie: de verleidelijke beelden die hij ons voorschotelt blijken bij nader inzien vaak te verwijzen naar pijnlijke momenten in onze geschiedenis en in de huidige actualiteit. Daarbij weet hij historische thema's te actualiseren en naar het heden te transporteren.

De ondertitel 'Helmond, Africa' verwijst naar de meervoudige betekenis van de Vliscostof in relatie tot de toepassing van de stoffen in Shonibares werk.

De kunstenaar en zijn werk:

Het werk van Yinka Shonibare MBE is opwindend, ironisch en soms subversief. De kunstenaar werd in 1962 in een rijke, welvarende familie in Londen geboren en groeide op in een Lagos, Nigeria. Op zijn zeventiende keerde hij terug naar Londen om te beginnen aan zijn opleiding, eerst aan het Byam Shaw College of Art, later aan Goldsmiths College.

Shonibare werkt in verschillende media, zoals sculptuur, schilderkunst, fotografie, film en installaties. Daarin werpt hij thema's op als ras, klasse, culturele identiteit en geschiedenis, die vaak verband houden met actuele problematiek. Het bekendst is Shonibare door de in het oog springende stoffen die zijn personages dragen. Het zijn kleurrijke stoffen met opmerkelijke dessins. Shonibare past in zijn werk de stoffen toe van de 170 jaar oude Helmondse textiel fabriek Vlisco. Deze kleurrijke 'Afrikaanse' stoffen werden oorspronkelijk gemaakt voor Indonesië volgens de authentieke Indonesische batik-techniek. Later werden deze 'Dutch wax' stoffen in de negentiende eeuw door het Nederlandse textielbedrijf Vlisco voor de (West-)Afrikaanse markt ontwikkeld en aldaar verkocht. Shonibare past deze stoffen toe in Victoriaanse kostuums of hij spant ze op als canvas in schilderijen. We zien

driedimensionale landschappen gevuld met Vlisco-stoffen, prachtige modieuze stoffen die gedragen worden door mannequins zonder hoofd of we zien performers die 'Dutch wax' stoffen dragen in een cinematografische omgeving. Deze opvallende stoffen en dessins prikkelen onze gedachten omtrent oorsprong en authenticiteit. Hoewel de stoffen doen denken aan Afrika, worden deze ontworpen en geproduceerd in Helmond. Moeten we ze dan zien als Afrikaans of toch als Nederlands? En is dat tegenwoordig nog wel zo eenvoudig van elkaar te scheiden?

Shonibare speelt met het fenomeen 'tijd': welke rol speelt de historie en belangrijke gebeurtenissen in onze tijd, wat erven wij van onze voorouders en wat geven wij weer door. Shonibares wapens zijn schoonheid, verleiding en humor om ons, de kijker, in zijn werk te 'zuigen'. Wat hij daar zelf over zegt: "Yes, okay, I am here to protest, but I am going to do it like a gentleman. It is going to look very nice. You are not even going to realise that I am protesting, you are going to invite me to your museum because the work is nice." [YS, 2007].

Oorsprong en authenticiteit, 'high art' en populaire beeldcultuur zijn terugkerende thema's in Shonibares werk. De kunstenaar zet de 'Dutch wax' prints strategisch in, en incorporeert de kwaliteiten van de stof zelf, de geschiedenis ervan en de symboliek die de stoffen en dessins kenmerken in Afrika, om zo maatschappelijke problemen aan de orde te stellen. Stoffen die Afrikaans ogen, maar waarvan de oorsprong en productie gelieerd zijn aan de continenten Azië, Europa en Afrika. Deze 'Dutch wax' is een betekenisvol object in discussies over Afrikaanse identiteit. Zeker wat betreft de Afrikaanse dekolonisatie van de jaren zestig in de vorige eeuw en de opkomst van het Pan-Afrikaanse nationalisme. Juist die dubbelzinnigheid en het hybride karakter van de 'Dutch wax' bracht Shonibare ertoe ze toe te passen in combinatie met bijvoorbeeld de thematiek van westerse consumptiegoederen of Afrikaanse politieke leiders. Deze zogeheten transcontinentale geschiedenis werd een speerpunt in en de kern van zijn werk. Het heden en verleden worden verbonden door het aansnijden van maatschappelijke thema's met behulp van Vlisco-stoffen.

Plan en thematiek van de tentoonstelling:

In de tentoonstelling staat centraal hoe onze westerse samenleving, gesymboliseerd door het 'Paradijs' (gebouwd op een koloniaal verleden en de welvaart die hieruit voortkwam) zich opnieuw moet uitvinden door de uitdagingen die gesteld worden door onder andere klimaatverandering, overconsumptie, de conflicten in het Midden-Oosten/Afrika, en de daaruit voortkomende vluchtelingenstromen. De huidige vluchteling is niet alleen ontheemd, maar wordt nu ook vaak als indringer beschouwd.

In zijn *Alien Flag Drawings* en *Climate Shit Drawings* reflecteert Shonibare op onder andere de (post)koloniale geschiedenis, de economische crisis en de huidige stroom vluchtelingen. Aliens symboliseren het gevoel dat de kunstenaar zelf heeft: met betrekking tot zijn positie in een maatschappij waarin steeds de blanke man centraal staat. Wellicht staat de Alien ook voor de positie van de vluchteling in diezelfde maatschappij. Maar vooral staat de Alien voor angst voor het onbekende. Shonibare beschrijft de alien als "the colonial figure par excellence" [YS, 2001], die vaak wordt gesymboliseerd door alien-invasie films die de onderliggende angst van de natie duidelijk maken, zoals in de Koude Oorlogjaren in de VS voor het communisme en tegenwoordig in West-Europa voor de asielzoeker.

Yinka Shonibare stimuleert ons met zijn werk om de genoemde thema's nader te bekijken vanuit een nieuw perspectief. Zijn werken maken de boven beschreven problemen zichtbaar op een elegante, verleidelijke en humorvolle manier.

De bezoeker wandelt door de tentoonstelling en beleeft de verschillende werkelijkheden van oorlog/conflict, liefde/toenadering, welvaart, ontheemding alsmede een besef van verlies, gesymboliseerd door een verdrijving uit het paradijs.

Werken in de tentoonstelling die onder meer op deze thematiek betrekking hebben, zijn: *Alien*, *Cannonball Heaven*, *Adam and Eve*, *Eden Painting*, *Little Rich Girls*, *Revolution Kid*, *Climate Shit Drawings*.

Tijdens de tentoonstelling is in de benedenzaal van het museum in samenwerking met Vlisco Helmond een presentatie te zien waarin de bezoeker uitgebreid kennis kan maken met de stoffen en de geschiedenis van Vlisco. De focus zal hierin liggen op vier aspecten, namelijk geschiedenis, productieproces, ontwerpprocessen en de toepassing van de stoffen in onder andere mode en kunst. De geschiedenis van Vlisco wordt onder andere middels animatie en film verbeeld. Daarnaast krijgt de bezoeker in deze ruimte de kans om zelf het ontwerpproces te ervaren, door middel van een ontwerptafel waaraan de bezoeker kan plaatsnemen en experimenteren.

Hier wordt de bezoeker verdieping geboden op het werk van Yinka Shonibare, door de geschiedenis en het maakproces van de stoffen te tonen. Zo krijgt de bezoeker inzicht in de inspiratiebronnen en motieven die Shonibare heeft voor het verwerken van de stoffen in zijn maatschappijkritische installaties en collages. Daarnaast wordt ook het verband verduidelijkt tussen de geschiedenis van Vlisco en Shonibares werk. Zo biedt de tentoonstelling de bezoeker ook een inkijk in het koloniale verleden van Nederland en de rol die de (Nederlandse) textielindustrie daarin heeft gespeeld en komt de bezoeker meer te weten over het heden en verleden van de Vliscostoffen, het gebruik ervan én de betekenis(en) van de dessins. Daarnaast toont Shonibares eigen werk hoe de stoffen toegepast kunnen worden en andere betekenissen genereren binnen een nieuw gecreëerde samenhang.

Hoe sluit het project aan bij de doelen van Brabant C?

Relatie Brabant/Helmond

Met de tentoonstelling *Yinka Shonibare MBE – Helmond, Africa (werktitel)* wordt een kunstenaar van wereldformaat naar Helmond gehaald. Er is een belangrijk verband tussen het werk van deze kunstenaar en de stad Helmond, namelijk de stoffen van de textielfabriek Vlisco, die in 2016 inmiddels 170 jaar bestaat. Deze stoffen zijn ontstaan vanuit de Nederlandse koloniale geschiedenis met Indonesië en een belangrijk voorbeeld van de latere handelsbetrekkingen met West Afrika vanuit Helmond. Deze band tussen een Helmonds bedrijf en het alledaagse leven in West-Afrika is uniek in Nederland. Dit wordt dan ook benadrukt in de tentoonstelling. Daarnaast wordt ook de link gelegd met de Helmonder zelf. De textielfabriek Vlisco speelt een belangrijke rol in het dagelijks leven van de Helmonder. Vrijwel iedere Helmonder heeft een familielid dat ooit voor Vlisco heeft gewerkt of nu voor Vlisco werkt. Daarmee is Vlisco volledig doorgedrongen tot in de vezels van de Helmondse samenleving. De tentoonstelling zal voor de Helmonder relevant zijn om te bezoeken omdat er een duidelijk verband wordt gelegd tussen de eigen leefwereld waarin Vlisco een rol speelt en de werkelijkheid van Shonibares werk.

De huidige Vliscostoffen zijn ontstaan vanuit de Nederlandse koloniale geschiedenis met Indonesië en zijn een belangrijk voorbeeld van de latere handelsbetrekkingen met West Afrika vanuit een stad als Helmond. De negen vlaggen die Vlisco voor zijn bedrijf laat wapperen zijn van (West)Afrikaanse landen als Ivoorkust, Ghana en Senegal. Deze band tussen een Helmonds bedrijf en het alledaagse leven in West-Afrika is uniek in Nederland. Dit wordt dan ook benadrukt in de tentoonstelling.

Vanwege het 170-jarige bestaan van Vlisco, zal in de tentoonstelling sterk de nadruk gelegd worden op het erfgoed van Vlisco en de relatie met de thema's in het werk van Yinka Shonibare. Zoals hierboven beschreven, verwerkt Yinka Shonibare de specifieke Vlisco-stoffen in zijn werk. Dit doet hij om de associaties die men op het eerste gezicht heeft bij deze stoffen zichtbaar te maken en aan te tonen dat de geschiedenis van deze stoffen niet zo helder is als deze in eerste instantie lijkt. De stoffen zijn namelijk minder 'Afrikaans' dan misschien op het eerste gezicht gedacht. Ze worden

geproduceerd in Helmond. Daarnaast zijn ze qua uitvoering beïnvloed door de cultuur van de Nederlandse koloniën. Het productieproces en de motieven zijn namelijk gebaseerd op de Indonesische batiktechniek.

In een begeleidende presentatie op de benedenverdieping van het museum (RM-zaal) wordt dieper ingegaan op de geschiedenis, de productieprocessen en de ontwerpen van Vlisco. Hier zal ook de focus liggen op de wederzijdse beïnvloeding tussen het Nederlandse bedrijf Vlisco en de Afrikaanse bevolking. Hoewel het ontwerp- en productieproces wel degelijk in Nederland plaatsvindt en –vond, wordt tijdens het ontwerpproces sterk gereageerd op de vraag van de Afrikaanse verkoopsters en klanten. Ook gaan Vlisco-ontwerpers regelmatig op werkbezoek naar markten waar de stoffen verkocht werden om met eigen ogen hun klanten en hun cultuur te zien en met ze te spreken. Vlisco kan in die zin gezien worden als een typisch voorbeeld van Afrikaanse mode, maar ook als een voorbeeld van Nederlandse textielproductie en –design. Vlisco kenmerkt zich als een bedrijf waarin meerdere culturen uit verschillende continenten elkaar beïnvloeden.

De textielfabriek Vlisco speelt een belangrijke rol in het dagelijks leven van de Helmonder. Vrijwel iedere Helmonder heeft een familielid dat ooit voor Vlisco heeft gewerkt of nu voor Vlisco werkt. Daarmee is Vlisco volledig doorgedrongen tot in de vezels van de Helmondse samenleving. De tentoonstelling zal daardoor juist voor de Helmonder relevant zijn om te bezoeken omdat er een duidelijk verband wordt gelegd tussen hun eigen leefwereld waarin Vlisco een rol speelt en de werkelijkheid van Shonibares kunstpraktijk.

Om de lokale bezoeker te bereiken en het draagvlak voor cultuur te vergroten organiseert het museum een aantal projecten:

-Alle Helmondse jongeren van 13-15 jaar nemen najaar en winter 2016-2017 deel aan een uitgebreid educatief VO-scholenproject, speciaal ontwikkeld voor dit doel door Gemeentemuseum Helmond in samenwerking met Cultuurcontact. Hierdoor worden de tentoonstellingen specifiek onder de aandacht gebracht bij de lokale jeugd, zodat zij feeling krijgen met het textiele erfgoed dat de stad waarin zij opgroeien kenmerkt.

-Nacht van de Cultuur op 22 oktober 2016: in de Cacaofabriek worden beide tentoonstellingen die avond gepromoot en zijn de tentoonstellingen Yinka Shonibare + Vlisco de gehele avond toegankelijk voor Helmonds publiek. Daarnaast wordt tijdens het gratis programma van de Nacht van de Cultuur dat plaatsheeft in de Cacaofabriek een activiteit georganiseerd die samenhangt met beide tentoonstellingen.

- VLISCO IN DE STAD: Tijdens de tentoonstellingen organiseert het museum i.s.m. Vlisco een fotowedstrijd met de(werk)titel 'Helmonds'trots'. De vraag aan alle Helmonders is hoe zij Vlisco in hun hart hebben gesloten. Inzendingen zijn nieuwe foto's of scans van een foto uit het familie archief, die de innige band tussen de Helmonder en Vlisco verbeeldt. De winnende foto's worden tot een Trotter op het Havenplein vergroot, inclusief toelichting. De winnaars krijgen een exclusieve rondleiding bij Vlisco. Startschot is een oproep in ED door de museumdirecteur of de wethouder.

- DRIE GENERATIES (OPTIONEEL): In samenwerking met ED maakt de dagbladfotograaf een fotoserie van drie generaties Helmonders die bij Vlisco werken, inclusief een interview met de families. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een tijdelijke rubriek, die een aantal weken loopt.

Dit project is een eerste stap in het aangaan van een duurzame samenwerking met Vlisco. In de toekomst zal deze samenwerking worden voortgezet in de vorm van bijvoorbeeld andere tentoonstellingen waarin het archief van Vlisco de basis zal vormen. Daarnaast is Vlisco in gesprek met Yinka Shonibare om een opdracht te geven voor het produceren van een dedicated werk, een stof speciaal ontworpen door Shonibare in samenwerking met de ontwerpers van Vlisco. De

tentoonstelling in het museum wordt gezien als een opmaat hiervoor. Daarnaast zal in 2017, bij de presentatie van het nieuwe dessin, het museum ook weer een belangrijke rol spelen.

De tentoonstelling is tevens een eerste stap in het onderzoeken, samenbrengen en verspreiden van de oude en nieuwe betekenissen van Vlisco-stoffen. Dit kan zijn in samenwerking met het Vlisco-archief of –museum. Wellicht kan de samenwerking ook een opstap zijn voor het ontwikkelen van een Vlisco-museum in samenwerking met de Gemeente Helmond. In elk geval worden de communicatielijnen met Vlisco opgehouden wat betreft het onderzoeken van en het openbaar maken van het Vlisco-archief voor publiek.

De tentoonstelling wordt gerealiseerd in samenwerking met Stephen Friedman Gallery London en Studio Shonibare London. De samenwerking met deze vooraanstaande galerie kan leiden tot verdere samenwerking met belangrijke internationale kunstpartners en het openen van mogelijkheden voor het museum in de toekomst. Zo kan Gemeentemuseum Helmond een next level bereiken. De ene kwalitatieve samenwerking leidt tot een volgende, vanwege naam, reputatie, ervaring, uitbreiding van het netwerk, etc.

Naar aanleiding van de tentoonstelling is het museum, in samenwerking met de Vereniging Vrienden en Vereniging Rembrandt, bezig de mogelijkheden te onderzoeken voor het aankopen van een sleutelwerk van Yinka Shonibare voor de museumcollectie, zodat er blijvend werk tentoongesteld kan worden van de kunstenaar die de lokale Helmondse stoffen zo verrassend toepast in zijn werk.

Zo zal deze tentoonstelling een belangrijke stap zijn in het door ontwikkelen van het museum, wat nog meer zal leiden tot het tentoonstellen van kunstwerken met interessante onderwerpen, in verschillende disciplines, zoals fotografie, beeldende kunst, ergoed, textiel, etc. Kortom: meer diversiteit wordt gecreëerd.

Ontwikkeling van Helmond als ‘culturele hotspot’

Gemeentemuseum Helmond timmert het laatste decennium hard aan de weg met kleinere en grotere internationale projecten. Denk aan de internationale tentoonstelling ‘Thin Skin’ in 2002 (ism ICI New York), de tentoonstelling die in Europa alleen in Helmond te zien was, ‘James Avati ‘ in 2005, tentoonstellingen met Magnum fotografen als Martin Parr, Elliott Erwitt en Eve Arnold (in de periode 2009-2015), de internationale tentoonstelling naar aanleiding van industrie in Helmond in samenwerking met Raymakers textielfabrieken, getiteld ‘Kanaalwerken’ (2013-2014), ‘Emoties’ (2014-2015) een hedendaagse kunst tentoonstelling in samenwerking met Kunstpalais Erlangen en Cultureel Centrum Mechelen en Universiteit Tilburg/Ad Vingerhoets.

Met de tentoonstelling waar momenteel aan gewerkt wordt, ‘Yinka Shonibare/Vlisco’ (2016-2017), samen met de Vlisco textielfabriek Helmond en Studio Shonibare, zal zeker worden bijgedragen aan de ‘upgrading’ van het museum én een nieuwe en interessante samenwerking met een bedrijf als Vlisco, met perspectieven voor de toekomst.

Daarnaast werkt Gemeentemuseum Helmond momenteel aan een substantiële upgrading van haar middeleeuwse kasteel, een van de twee museumlocaties. Vanaf de heropening in de winter van 2016/2017 zijn de middeleeuwse kelders middels audiovisuele-multimediale presentaties zowel authentieker als spannender om te bezoeken. Op de bovenverdieping zal de geschiedenis van het kasteel en haar bewoners aan bod komen. Het gevolg is een aantrekkelijk kasteel dat zowel door de inwoners van Helmond als de toerist graag bezocht zal worden.

Onze museale doelgroepen zijn door beide acties verbreed en worden ‘dieper’ bediend. Gemeentemuseum Helmond wordt hierdoor nog meer dan voorheen een stedelijk economisch toeristisch instrument, een boeiende en leerzame plek voor scholen (zowel VO als PO) en is tegelijkertijd een culturele hotspot van de stad.

Gemeentemuseum Helmond bouwt aan een lokaal, nationaal en internationaal netwerk ten behoeve van tentoonstellingen en tijdelijke projecten. Hierdoor zijn in het verleden reeds bijzondere en unieke projecten tot stand gekomen. Voorbeelden van organisaties waarmee reeds wordt samengewerkt:

LOKAAL: (oa) Lev groep, Vescom textiel, Raymakers textiel, Vlisco textiel, VO en PO scholen, Cultuurcontact, Bibliotheek, Kunstkwartier, Speelhuis Theater, Cacaofabriek, en zo meer.

NATIONAAL: (oa) Fotomuseum Den Haag, Nederlands Fotomuseum Rotterdam, Rabobank, galeries, beeldend kunstenaars.

INTERNATIONAAL: (oa) ICI New York, Magnum Photos Parijs, Kunstpalais Erlangen, Zeppelin Museum Friedrichshafen, Cultuurcentrum Mechelen, galeries in D, B, en GB, beeldend kunstenaars.

Met de tentoonstelling Yinka Shonibare/Vlisco wordt ook een duurzame samenwerking aangegaan met Vlisco textielfabriek en Stephen Friedman Gallery Londen. Dit zal leiden tot een nog groter internationale netwerk van het museum wat kansen biedt voor nieuwe projecten in de toekomst.

Ontwikkeling van het cultuursysteem van kwetsbaar naar vitaal

Ook Gemeentemuseum Helmond stond afgelopen jaren bloot aan de behoefte bij de overheid om op cultuur te bezuinigen. In Helmond wordt bijvoorbeeld 1 miljoen op cultuur bezuinigd vanaf 2016.

Om deze beweging tegenwicht te bieden en zich tegelijkertijd te ontwikkelen, heeft Gemeentemuseum Helmond voor diverse acties gekozen: het middeleeuwse kasteel (een van de twee locaties) wordt verbouwd en volledig nieuw ingericht: gereed voor de toekomst en de hedendaagse bezoeker die ook vermaakt wil worden naast educatief geïnformeerd.

De Boscotondohal (onze kunsthall) is eveneens heringericht: de benedenverdieping (250 m²) biedt ruimte voor presentaties van de eigen collectie beeldende kunst die twee keer per jaar wisselen en de bovenverdieping (650 m²) is bedoeld voor de grote tijdelijke kunsttentoonstellingen, zoals die van Yinka Shonibare/Vlisco.

Hierdoor weet het publiek duidelijk waar het aan toe is: historie en middeleeuwen in het kasteel, en beeldende kunst in de Boscotondohal. Deze heldere profilering en kwaliteitsslag is essentieel om te overleven én om kansen te grijpen!

Financiën

Deze duotentoonstelling zal veel bezoekers naar Helmond trekken, die misschien nog nooit in Gemeentemuseum Helmond zijn geweest. Deze zullen ontdekken dat hier niet alleen erg boeiende tentoonstellingen te zien zijn, zowel met werk uit de eigen collectie als van andere musea, maar zullen ook ontdekken dat er nog een ander gebouw is: het middeleeuwse kasteel dat deel uitmaakt van Gemeentemuseum Helmond. Dit gebouw is/zal per 2016 volledig gerenoveerd en heringericht zijn: up to date en op beleving gericht met zowel de nieuwste digitale technieken als verrassende analoge/fysieke presentaties.

Het project zal dus meer publiciteit genereren voor Helmond in het algemeen en het museum in het bijzonder, met hopelijk een terugkeerbezoek tot gevolg. Door op deze manier meer bezoekers het museum binnen te halen, wordt de financiële afhankelijkheid van de provincie verminderd.

PLANNING

Samenstelling projectgroep

Frank Hoenjet	- Projectleider tentoonstelling
Jessica Hagenaars	- Public Relations
Rosie Lelivelt	- Educatie en activiteiten

Annette Wilde	- Educatie
Gerard Hendrixx	- Hoofd TD
Sophie Beekelaar	- Stagiaire
Marianne Splint	- Opdrachtgever project / directeur

Taakverdeling en verantwoordelijkheden

Beschrijf de taken en verantwoordelijkheden van de projectleider en de projectmedewerkers. Geef ook duidelijk de rol aan van de opdrachtgever (directeur).

Projectleider / stagiaire: alles rond voorbereiding tentoonstelling; contact met Yinka Shonibare (en Studio)/Galerie Stephen Friedman. – tentoonstelling; bruiklenen regelen; transporten; teksten; aanvragen subsidies; contact met Vlisco

PR / marketing: bedenken van concepten voor PR mogelijkheden; coördineren van pr, begeleiden van vormgeving; uitvoering diverse pr acties (digitaal, op papier, tv , etc.).

Educatie: ontwikkelen educatiepakket voor tweedejaarsleerlingen van het voortgezet onderwijs / basisschoolleerlingen; contact met scholen.

Hoofd techniek: aansturen technisch personeel; transporten; technische constructies; inrichting (ism conservator, stagiair en studio/galerie).

Activiteiten: bedenken van activiteiten voor tijdens de tentoonstelling; begeleiden van derden; uitvoering van activiteiten

Planning

Inhoudelijke voorbereiding: Voorjaar 2015 – zomer 2016

Technische voorbereiding: Winter 2015/2016 – september 2016

Inrichting tentoonstelling: 22 augustus – 16 september 2016

Opening tentoonstelling: 18 september 2016

Einde tentoonstelling: 12 februari 2017

TE ORGANISEREN ACTIVITEITEN / EDUCATIE

EDUCATIE

Voortgezet onderwijs

Bij de tentoonstelling 'Yinka Shonibare - Helmond, Africa' (werktitel) wordt een educatief project beoogd voor het onderwijs waarin de thematiek in Shonibares werk en de Vlisco textielindustrie van Helmond in een unieke samenhang worden geplaatst.

Inhoud

De thematiek van de VO educatie betreft de symboliek van de dessins en attributen van de Vlisco stoffen. De prints hebben in Afrika een speciale symbolische betekenis die iets zegt over de drager van de print/dessin. Met de leerlingen zal ingegaan worden op thema's als 'wie ben ik' (het startpunt van Shonibare's eigen carrière), 'identiteit' en de huidige multiculturele samenleving.

Visueel/materiaal

Naast de inhoudelijke aspecten van zowel 'Vlisco' als 'Yinka Shonibares werk', zal ook aandacht besteedt worden aan de specifieke en bijzondere eigenschappen van textiel in het algemeen, de

Vlisco stof in het bijzonder, de plooibaarheid van stof en de wisselwerking tussen twee continenten met een stof/dessin als boodschapper.

Het resultaat zal door de grote mate van vrijheid even verrassend als origineel zijn. Met eigentijdse verbeeldingen, onverwachte toepassingen en locaties, of met juist traditioneel gebruik. Elke creatie wordt vastgelegd en gepresenteerd. Leerlingen kunnen individueel of in groepjes werken. Het museum biedt kennis in technieken, cultuurinformatie en textielkennis, faciliteert en stimuleert en biedt ondersteuning door middel van vakdocenten in de workshops.

Organisatie

De tentoonstelling wordt klassikaal bezocht. De facultatief aangeboden workshops zullen op specifieke onderdelen gericht zijn (textiele werkvormen, foto, film, video, VJ). De locatie kan de school zijn of het Kunstkwartier. Over de specifieke uitvoering vindt overleg plaats met Cultuur Contact en de scholen.

Primair onderwijs

Voor het primair onderwijs biedt het museum een Museumprojectenboekje aan, inclusief rondleiding.

Leerdoelen:

Voortgezet onderwijs (en primair onderwijs)

1. De leerling ontdekt dat identiteit en multiculturaliteit rijke begrippen zijn en niet zo eenduidig als in media of door politiek soms wordt voorgespiegeld. De rol en betekenis van de (gekende) geschiedenis is groot in deze context. Wat betekent onwetendheid?
2. De leerling kan zijn mening over vorm, functie en inhoud van ontwerpen benoemen, die vergelijken met de visie van anderen en eventueel bijstellen. (reflectief)
3. De leerling ervaart de relatie van een ontwerp met de geschiedenis, cultuur, omgeving en de tijd. (analyserend)
4. De leerling kan de diepere betekenis van de textiel zichtbaar en begrijpelijk maken door te verbeelden (actief)

Voor de algemene/individuele bezoeker

In de tentoonstelling van Shonibare (bovenzaal) zullen informatiebladen worden verstrekt, waarin de bezoeker meer informatie kan opzoeken bij de werken, ter verdieping van de informatie die wordt gegeven in de zaalteksten. Ook worden er elke eerste en derde zondag van de maand gratis rondleidingen aangeboden, waarvoor aanmelding niet vereist is. Daarnaast zullen nog enkele rondleidingen worden gegeven door de conservator.

Wanneer er geen rondleiding beschikbaar is, kan de bezoeker ervoor kiezen de informatie in de tentoonstelling tot zich nemen door gebruik te maken van de audiotour. Deze wordt verstrekt via de izi-Travel app, die de bezoeker gratis kan downloaden op een smartphone. Hierdoor is de audiotour gratis en goed toegankelijk.

Om dieper in te kunnen gaan op de thematiek van de tentoonstelling en de relatie tussen Vlisco en Yinka Shonibares werk lezingen worden georganiseerd. De sprekers worden nog bepaald.

Als extra activiteit zal in combinatie met Vlisco een arrangement worden ontwikkeld dat aansluit op het bezoek aan de tentoonstelling. Dit kan bijvoorbeeld een rondleiding door de fabriek zijn of een andersoortige activiteit in de fabriek.

Daarnaast vindt nog de Nacht van de Cultuur plaats op 22 oktober 2016, waar de tentoonstelling en Vlisco uitgebreid belicht worden.

Overzicht Activiteiten

Acties om de doelstellingen en doelgroepen te bereiken.

Lezing(en)

Uitnodigen van een of meerdere sprekers.

Audiotour

Izi Travel app waarop een audiotour beschikbaar komt met de highlights van de tentoonstelling.

Avondopenstelling

Een avondopenstelling met extra activiteiten in het museum op 22 oktober 2016: Nacht van de Cultuur.

Opening:

O.a. Interview met de kunstenaar voorafgaand aan de opening, in het museum of in een locatie nabij het museum.

Rondleiding:

Elke eerste en derde zondag van de maand een instaprondleiding
Extra rondleiding(en) door de conservator.

Vereniging van Vrienden:

Activiteitenmedewerker onderzoekt welke activiteiten interessant zijn voor de V v V.

Diverse activiteiten

Mogelijke arrangementen in samenwerking met Vlisco, zoals een rondleiding door de fabriek, aansluitend op een bezoek aan de tentoonstelling. Wordt verder uitgewerkt ism Vlisco.

Tijdens de Nacht van de Cultuur, dit jaar op 22 oktober, zal in combinatie met Vlisco een rondleiding worden verzorgd die als thema heeft 'kennismaking met de stoffen en dessins van Vlisco'

In ontwikkeling: fotowedstrijd in de stad, en een reportagereeks in ED over drie generaties Vlisco.

<<<